

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра економіки та менеджменту

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти та вчених**

м. Одеса, 21 листопада 2025 року

**Одеса
2025**

Організатори: Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра економіки та менеджменту.

Укладачі:

Кібік Ольга Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Котлубай Вячеслав Олексійович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Капустян Ірина Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія».

Економіко-правовий розвиток сучасної України : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. здобувачів вищої освіти та вчених, м. Одеса, 21 листопада 2025 р. / за ред. д.е.н., проф. О.М. Кібік. Одеса : НУ «ОЮА», 2025. 262 с.

DOI: 10.32837/11300.31015

Думка укладачів може не збігатись з думкою авторів матеріалів. Відповідальність за зміст матеріалу несе автор. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності несе автор.

Бойко Д.П.	
Вплив цифрових валют та криптоактивів на систему оподаткування і бухгалтерського обліку.....	166
Вишневський О.В.	
Блокчейн-технології як інструмент підвищення прозорості та безпеки облікових даних і транзакцій	170
Карандо М.О.	
Інформаційні технології в бухгалтерському обліку	173
Корчомкіна В.С.	
Методичні аспекти обліку пошкоджених активів в Україні	175
Марченко К.І.	
Хмарні технології бухгалтерського обліку: переваги, ризики та перспективи для українського бізнесу.....	178
Раулець Д.І.	
Застосування штучного інтелекту в підвищенні ефективності податкового контролю	181
Самусевич Д.Р.	
Особливості ведення бухгалтерського обліку та роль бухгалтера в умовах воєнного стану в Україні	184
Сінько К.І.	
Трансформація бухгалтерського обліку й оподаткування під впливом діджиталізації, воєнного стану та інтеграційних процесів	187
Деляєва В.В., Зварич С.А.	
Механізми регулювання офшорних юрисдикцій у контексті міжнародної податкової конкуренції: виклики та перспективи для України після 2022 року	190
Кравчук С.О.	
Проблеми тіньової економіки та шляхи їх мінімізації засобами сучасного обліку й аналітики	194
Павлюченко Д.М.	
Роль податків у формуванні доходів держави та забезпеченні економічного розвитку.....	197
Протеняк С.Є.	
Бухгалтерський облік в умовах воєнного стану	200
Терещина А.С.	
Автоматизація бухгалтерського обліку: виклики та переваги для малого бізнесу.....	203

Вишневський О.В.,

здобувач 2 курсу

факультету судового та міжнародного права,

Національний університет «Одеська юридична академія»

БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА БЕЗПЕКИ ОБЛІКОВИХ ДАНИХ І ТРАНЗАКЦІЙ

У сучасному цифровому суспільстві швидкість обміну інформацією та обсяг фінансових операцій зростають у геометричній прогресії. Водночас підвищується ризик викривлення облікових даних, кібератак і маніпуляцій у фінансовій звітності. Це вимагає впровадження нових технологічних рішень, що забезпечують безпечне зберігання, достовірність та прозорість облікової інформації.

Блокчейн – це розподілений реєстр даних, який забезпечує фіксацію кожної господарської операції у вигляді послідовних блоків, пов'язаних між собою криптографічними алгоритмами. Кожен блок містить унікальний ідентифікатор – хеш, який формується на основі попереднього блоку, створюючи своєрідний «ланцюг довіри». Завдяки цій структурі будь-яка зміна або видалення інформації без згоди більшості учасників мережі є технічно неможливою, що гарантує незмінність, достовірність та захищеність усіх даних [1].

Особливістю технології є децентралізація управління інформацією, тобто відсутність єдиного центру контролю. Це означає, що дані не зберігаються на одному сервері, а дублюються у сотнях або тисячах вузлів мережі. Такий підхід практично виключає можливість зламу системи або підробки даних, що особливо важливо для фінансових і бухгалтерських процесів, де достовірність інформації має ключове значення [3].

У бухгалтерському обліку блокчейн відкриває нову парадигму ведення звітності. Якщо традиційна система базується на послідовному записі операцій із подальшою перевіркою аудитором, то блокчейн дозволяє фіксувати дані в реальному часі, автоматично перевіряючи правильність кожної транзакції. Це створює передумови для появи континуального аудиту (continuous audit), який

здійснюється постійно, без потреби у щорічних перевірках. У результаті підвищується прозорість облікових процесів і зменшується ризик маніпуляцій з фінансовими звітами.

Система смарт-контрактів – це програмні алгоритми, які автоматично виконують умови угоди після настання певних подій (наприклад, оплати рахунку або постачання товару). У сфері бухгалтерського обліку смарт-контракти можуть застосовуватись для автоматичного формування податкових декларацій, нарахування заробітної плати чи списання амортизації. Це суттєво скорочує час на ведення звітності та підвищує її точність [2].

Такі технології створюють передумови для формування інтегрованої системи «розумного обліку» (smartaccounting), де кожна господарська операція автоматично фіксується, перевіряється і зберігається у вигляді незмінного запису. Це дозволяє перетворити бухгалтерський облік із суто реєстраційної функції на аналітичну платформу управління підприємством, що працює в режимі реального часу [3].

У сфері податкового адміністрування блокчейн має ще більший потенціал. Він може стати основою єдиного реєстру податкових операцій, у якому всі транзакції відображаються автоматично, із зазначенням часу, суми, контрагента й мети платежу. Такий реєстр забезпечить повну прозорість фінансових потоків і дасть змогу податковим органам своєчасно виявляти порушення або розбіжності між фактичними та задекларованими операціями.

Впровадження блокчейн-рішень у державну систему контролю сприятиме зменшенню рівня тіньової економіки, підвищенню довіри до бізнесу та вдосконаленню механізмів державного нагляду [3]. Крім того, створення спільного інформаційного простору між Державною податковою службою, банками та митними органами дозволить ефективніше відстежувати фінансові потоки, уникаючи дублювання функцій і зловживань.

Варто також відзначити, що блокчейн відкриває нові горизонти для міжнародної інтеграції фінансової звітності. У країнах ЄС, США та Сінгапурі вже реалізуються пілотні проекти з використання блокчейну у державному секторі, що підтверджує ефективність технології у підвищенні прозорості публічних

фінансів [2]. Впровадження аналогічних рішень в Україні сприятиме гармонізації національної системи обліку з міжнародними стандартами IFRS, що підвищить інвестиційну привабливість держави.

Отже, безпека облікових даних і транзакцій – це сукупність заходів, політик, технологій та процедур, спрямованих на захист фінансової інформації підприємства від несанкціонованого доступу, втрати, зміни, розголошення чи знищення, а також на забезпечення достовірності, цілісності всіх облікових операцій. Це комплексне поняття, яке охоплює захист самих облікових даних: конфіденційність, цілісність, доступність, захист облікових транзакцій. Ключові елементи забезпечення безпеки облікових даних і транзакцій включають: технічні, організаційні та правові заходи. Безпека облікових даних і транзакцій є не просто технічним завданням, а критично важливим елементом загальної системи управління ризиками та забезпечення стійкості будь-якого підприємства.

Блокчейн-технології є стратегічним інструментом цифрової трансформації обліку та оподаткування, які забезпечують прозорість, достовірність і безпеку облікових даних, знижують ризики корупції та підвищують рівень фінансової довіри у суспільстві. Для України впровадження блокчейн-рішень у фінансову систему стане кроком до цифрової економіки майбутнього, що базується на аналітичності, автоматизації та безпеці даних. У перспективі технологія блокчейн може бути використана не лише для вдосконалення обліку, а й для створення єдиної національної платформи фінансового моніторингу, інтегрованої з міжнародними стандартами аудиту й контролю.

Література

1. Кірієнко Т. І. Блокчейн-технології у фінансовому обліку: перспективи та ризики. *Економіка і держава*. Київ : Видавництво «Фенікс», 2023. №5. С. 45-50.
2. Коваленко І. М. Інноваційні цифрові технології в системі бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік і аудит*. Київ: Видавництво «ЦУЛ», 2022. №11. С. 22-28.
3. Мельник О. Г., Горбенко Н. Ю. Блокчейн у системі публічного управління фінансовими потоками. *Фінанси України*. Київ: Державна установа «Інститут фінансової політики», 2022. №7. С. 11-20.